

VÄHEMMISTÖPOLITIIKAN SEMINAARI HANINGESSA

Ruotsin hallituksen tilaama vähemmistöselvitys valmistui hiljattain. Haningen kunta järjesti helmikuussa seminaarin, jossa keskusteltiin selvityksessä tehdyistä muutosehdotuksista vähemmistölakiin.

Sivu 2

SANNA LUOTSAA PERHEET KARIKOILTA

Sanna Turunen Bogsted toimii suomenkielisenä luotsina sosiaalihuolinnossa. Haningen kunnan suomenkielisten luotsien tehtävänä on auttaa kunnan asukkaita löytämään heidän tarvitsemaansa tietoa suomeksi.

Sivu 4

HANINGEN SUOMENKIELINEN ESIKOULU KANTELE

Sivu 5

OM HANINGE PÅ FINSKA

Om Haningesta *suomeksi* är en informationstidning för Haninges finskspråkiga minoritet. Vi tar upp viktiga frågor som berör den finskspråkiga minoriteten i kommunen.

Läs mer på svenska på sidorna 6-7

Erik Adell Hellström kertoo vähemmistölain lakiehdotuksesta, joka on jätettävä eduskunnalle viimeistään 20. maaliskuuta. Kuva: Martin von Pfaler.

VÄHEMMISTÖPOLITIIKAN SEMINAARI JÄRJESTETTIIN HANINGESSA

Vähemmistöpolitiikka on kansanoikeudellinen velvoite, joka rakentuu EU:n vähemmistökieliä koskevaan peruskirjaan vuodelta 1992 sekä Euroopan neuvoston kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaan puiteyleissopimukseen, jonka Ruotsin eduskunta allekirjoitti vuonna 1999.

Lennart Rohdin, hallituksen erityinen selvittäjä vähemmistöasioissa, tunnetaan kovasta kritiikistään kuntien ja maakäräjien puutteellista vähemmistötyötä kohtaan. Haningessa 20. helmikuuta järjestetyssä iltapäiväseminaarissa hän sai mahdollisuuden tarkemmin selittää johtopäätöksiä, joihin selvityksessä päädyttiin. Seminaarissa puhui myös kulttuuriosaston syrjäintäyksikön asiantuntija **Erik Adell Hellström**.

Seminaarin tavoitteena oli valottaa kulttuuriosaston valmistelemaa uutta vähemmistölakia. Rohdin aloitti lyhyellä katsauksella historiaan, painottaen, ettei vähemmistö aina merkitse samaa kuin vähemmistökieli. On esimerkiksi olemassa romaaneja jotka puhuvat romani chibin sijasta suomea. Käsitteitä ei toisin sanoen voida samaistaa.

Rohdin selitti myös, miksi vähemmistökäsite

ei kata nykyaikana Ruotsiin saapuneiden maahanmuuttajien ryhmiä. Ruotsin tunnistamat viisi valtakunnallista vähemmistöä ovat, toisin kuin maahanmuuttajat, aina asuneet Ruotsissa ja ovat siten perinteisesti osa Ruotsin kansaa. Tälle seikalle löytyy tukea jopa satojen vuosien takaisista asiakirjoista.

Nationalismin kasvun myötä 1800-luvulla ajatus yhdestä valtiosta, yhdestä kansasta, yhdestä kirkosta ja yhdestä kielestä alkoi levittäytyä Ruotsiin. Aikaisemmin vähemmistöjä ei vierastettu samalla tavoin. Nationalistinen perinne elää yhä vahvana ja jarruttaa Rohdinin mukaan vähemmistöpoliittisten toimenpiteiden toteuttamista kunnissa ja maakäräjissä.

Selvityksen laatimassa ehdotuksessa suositellaan, että kunnilta ja maakäräjiltä vaadittaisiin huomattavaa kirstystä vähemmistöpoliitti-

Lennart Rohdin kertoo selvityksessä esitetyistä ehdotuksista. Kuva: Martin von Pfaler.

kan asettamien vaatimusten seuraamisessa. Kiristys ei koskisi pelkästään hallintoalueita, vaan myös perussuojan määräysten noudattamista tulisi vahvistaa. Selvityksessä sanotaan muun muassa, että ”kansallisten vähemmistökielien haasteellisen aseman ansiosta vähemmistöpolitiikan tulisi suuremmassa määrin keskittyä kielen ja kulttuurin siirtämiseen sukupolvelta toiselle”.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ehdotetaan, että kunnille ja maakäräjille asetettaisiin velvollisuus laatia ja hyväksyä vähemmistöpoliittiselle työlle dokumentoidut tavoitteet ja suuntaviivat sekä ehdoton velvollisuus tiedottaa vähemmistöille heidän oikeuksistaan ja julkis palveluiden velvollisuuksista.

Lennart Rohdin antoi myös konkreettisia esimerkkejä siitä, minkälaisia vaatimuksia selvityksessä haluttiin asettaa kouluille ja vanhustenhuollolle. Selvityksessä ehdotetaan muun muassa, että koulua koskevat säädökset kirjoitettaisiin koululakiin, jotta ne tulisivat selviksi myös kouluasioita hoitaville poliitikoille ja virkamiehille.

Selvityksen esittämä ehdotus on nyt Ruotsin kulttuuriministeriön kulttuuriosaston valmisteltavana. Erik Adell Hellströmin mukaan lakineuvoston lähetteessä keskeistä on juuri vähemmistöpolitiikan vahvistaminen ja kielen ja kulttuurin siirtäminen sukupolvelta toiselle. Tuleva lakiehdotus on tarkoitus jättää eduskunnalle viimeistään 20. maaliskuuta.

Adell Hellströmin mukaan tuleva lakiehdotus antaa valtiolle, kunnille ja maakäräjille yhteisen vastuun kansallisten vähemmistöjen oikeuksien priorisoimisesta. Lisäksi valtion tulevan budjetin on tarkoitus myöntää varoja muun muassa siihen, että kielten hallintoalueisiin pääsisi liittymään uusia kuntia. Varoja tultaisiin myöntämään myös turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin. Lakiehdotuksen tavoitteena on Adell Hellströmin mukaan, että kansalliset vähemmistöt pystyisivät elämään ilman ahdistelun tai syrjinnän riskiä Ruotsissa.

Mikäli tämä on mahdollista tai ei on tietenkin avoin kysymys mutta selvää on, että jos eduskunta äänestää ehdotuksen hyväksi, saa Ruotsi jatkossa huomattavasti terävemmän vähemmistölain.

Haningen kunnan vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäki ja sosiaalihuollon luotsi Sanna Turunen Bogsted. Kuva: Martin von Pfaler.

SANNA LUOTSAA PERHEET KARIKOILTA

Osana suomen kielen hallintoaluetta Haningen kunnan tulee tarjota palveluitaan suomeksi kaikille, jotka sitä haluavat tai tarvitsevat. Apunaan kunnalla on tusinallinen suomenkielisiä luotseja, jotka työskentelevät kunnan eri hallinnoissa. Luotsien yhteystiedot löydät kunnan suomenkieliseltä kotisivulta.

Sanna Turunen Bogsted toimii luotsina sosiaalihuollon alueella. Hänen erikoisaloihinsa kuuluvat perheterapia ja kriisituki ja hän tapaa usein sekä vanhempia että lapsia, joilla on erilaisia ongelmia.

- Keskustelut perheresurssiyksikössä, jossa työskentelen, koskevat usein lähimmäisväkivaltaa. Minun tehtäväni on auttaa osapuolia käsittelemään syntyneitä kriisitilanteita, Sanna kertoo.

Sanna on syntynyt Turussa suomenkielisessä perheessä. Pian syntymänsä jälkeen hänen isänsä, joka oli äskettäin valmistunut papiksi, sai töitä Tukholman suomenkielisestä seurakunnasta. Eteen tuli muutto uuteen kotimaahan koko perheelle.

- Olin kaksivuotias, kun muutimme Ruotsiin vuonna 1974. Joten voin hyvin sanoa, että

olen asunut melkein koko ikäni täällä, hän toteaa.

Sannan molemmat vanhemmat tekivät paljon työtä suomalaisten asioiden hyväksi Ruotsissa.

- Suomalaisuus on aina ollut osa elämääni ja puhun vieläkin suomea isäni, äitipuoleni ja veljeni kanssa.

Nuorena Sanna päätti lähteä etsimään juuriaan Suomeen. Hän muutti Turkuun ja sai töitä esikoulusta.

- Olin aina tuntenut itseni suomalaiseksi mutta Suomessa työskennellessäni huomasin, ettei se välttämättä ollutkaan täysin totta. Turussa oivalsinkin olevani ruotsinsuomalainen. Seurauksena oli, että muutin takaisin Ruotsiin.

Sannasta tuli yksi Haningen kunnan sosiaali-hallinnon suomenkielisistä luotseista vuonna 2011.

- En enää oikein muista, kuinka päätös syntyi mutta se on ollut minulle hyvin positiivinen. Alussa olin toiminnallemme ikään kuin jonkinlainen suurlähettiläs. Usein minulle annettiin tehtäväksi kertoa työskentelytavoistamme vieraileville suomalaisille. Nykyään luotsityö on enemmän samoilla linjoilla varsinaisten työtehtävieni kanssa.

Kun Sannalta kysyy, haluaisiko hän suositella luotsiksi ryhtymistä muille kunnan suomenkielisille työntekijöille, hän vastaa empimättä.

- Ehdottomasti! Työ on hauskaa ja antoisaa ja suomalaisuus antaa sille erikoisen ulottuvuuden, jonka kanssa viihdyn. Saan auttaa henkilöitä, joihin tunnen erityistä yhteenkuuluvuutta. Työ ei ole mitenkään raskasta eikä se merkitse minulle ylimääräistä työtaakkaa.

TERVETULOA SUOMITUVALLE!

Suomenkielisten senioreiden kohtaamispaikka osoitteessa Södra Jordbrovägen 181. Tervetuloa seurustelemaan ja harrastamaan! Suomitupa on avoinna maanantaisin ja torstaisin klo 13.00-16.00.

NEUVONPITORYHMÄN KOKOUKSET VUONNA 2018

Suomen kielen hallintoalueen neuvonpitoryhmä kokoontuu vuonna 2018 seuraavina tiistai- ja keskiviikoina: 8. toukokuuta ja 27. marraskuuta.

Ajasta ja paikasta ilmoitetaan paikallislehdessä Mitti i Haninge sekä kunnan suomenkielisillä verkkosivuilla, haninge.se/suomeksi.

Todettavaa on, että perheterapia ja kriisituki ovat työtehtäviä, joissa tapaa paljon vaikeita asioita. Kaikille suomenkielisille haningelaisille Sanna haluaa välittää seuraavan viestin:

- Älä epäröi ottaa yhteyttä! Tarjolla on kirjava määrä tukipalveluita, joita kannattaa käyttää hyväksi kriisitilanteessa.

Sannan ja muiden luotsien ansiosta Haningen kunnan palvelut ovat saatavilla myös omalla äidinkielellä.

HALUATKO LUOTSIKSI?

Suomenkielisenä luotsina pääset auttamaan Haningen suomenkielisiä asukkaita suomeksi. Mikäli olte kiinnostunut, ota yhteyttä vähemmistökoordinoija Sanna Rantamäkeen, puh. 08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se.

HANINGEN SUOMENKIELINEN ESIKOULU KANTELE

Tallenin esikoulussa on kaksi suomenkielistä osastoa 1-5-vuotiaille lapsille. Toiminnassa on vaikuttaita Reggio Emilian kasvatusfilosofiaa ja tavoitteena on lasten suomenkielisyyden tukeminen ja kehittäminen.

Kanteleen toiminta perustuu ruotsalaiseen opintosuunnitelmaan suomen kielellä. Tavoitteena on lasten aktiivinen monikielisyys.

Kantele tarjoaa lapsille mahdollisuuden tutustua, oppia ja ylläpitää suomalaista kulttuuria ja kulttuuserintöä. Kanteleessa työskentelevät pedagogit ovat kaksi- tai monikielisiä ja suomalaisten juhlaperinteiden vaaliminen yhdessä lasten perheiden kanssa on toiminnassa tärkeää.

Bild: Martin von Pfaler

Erik Adell Hellström svarar på frågor under frågestunden efter seminariet.

SEMINARIUM OM MINORITETSPOLITIK I HANINGE

Minoritetspolitiken är ett folkrättsligt åtagande som bygger på EU-stadgan om minoritetsspråk från 1992 och Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter, som trädde i kraft 1998 och ratificerades av riksdagen året därpå.

Lennart Rohdin, regeringens särskilda utredare i minoritetsfrågor, har blivit känd för sin hårda kritik mot hur minoritetsarbetet bedrivits i kommuner och landsting. På ett eftermiddagsseminarium i Haninge den 20 februari fick han möjlighet att utveckla vad utredningen kommit fram till. På seminariet talade också Erik Adell Hellström, sakkunnig på Kulturdepartementet på enheten för diskrimineringsfrågor.

Avsikten med seminariet var att belysa vad minoritetsutredningen kommit fram till. I utredningsförslaget föreslås en kraftig skärpning när det gäller kommunernas och landstingens efterlevnad av kraven i minoritetspolitiken. Utredningen kommer bland annat fram till att "det utsatta läget för de nationella minoritetsspråken gör att minoritetspolitiken i större utsträckning behöver

inriktas på överföring av språk och kultur mellan generationerna".

För att uppnå detta föreslås också att kommuner och landsting beläggs med en skyldighet att anta dokumenterade mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet och en ovillkorlig skyldighet att informera minoriteter om deras rättigheter och det allmännas ansvar.

Enligt Adell Hellström kommer man i den kommande propositionen att föreslå ett samlat ansvarstagande från staten, kommunerna och landstingen för att prioritera efterlevnaden av de nationella minoriteternas rättigheter. Medel kommer även att avsättas i statsbudgeten för detta, bland annat för att nya kommuner ska kunna ansluta sig till de språkliga förvaltningsområdena men också till säkerhetshöjande åtgärder. Målet med

SAMORDNINGSGRUPPENS MÖTEN UNDER 2018

Samordningsgruppen för finskt förvaltningsområde träffas följande tisdagar under år 2018: 8 maj och 27 november.

Plats och tid meddelas i lokaltidningen Mitt i Haninge samt på kommunens finskspråkiga hemsida, haninge.se/suomeksi.

FINNSTUGAN – SENIOR- VERKSAMHET PÅ FINSKA

Finnstugan är en mötesplats för finskspråkiga seniorer på Södra Jordbrovägen 181.

Välkommen att umgås och trivas tillsammans. Vi erbjuder olika typer av verksamheter efter kunskap och önskemål.

Kom och ta en kopp kaffe och var med.

Öppettider:

måndagar 13.00-16.00

torsdagar 13.00-16.00.

(forts. från föregående sida)

propositionen är enligt Adell Hellström att de nationella minoriteterna ska kunna leva utan risk att utsättas för trakasserier och diskriminering i Sverige.

Huruvida detta mål går att uppnå eller inte är naturligtvis en öppen fråga men helt klart är att om riksdagen röstar igenom förslaget, kommer den svenska minoritetslagen att bli betydligt vassare framöver.

Bild: Martin von Pfaler

HON LOTSAR FAMILJER TILL LUGNARE VATTEN

I egenskap av finskt förvaltningsområde ska Haninge kommun erbjuda tjänster på finska till alla som vill ha och behöver det. Till sin hjälp har kommunen ett dussintal finskspråkiga lotsar, som arbetar på de olika förvaltningarna. Listan över lotsar hittar du på kommunens hemsida.

Sanna Turunen Bogsted är finskspråkig lots på socialförvaltningen. Till hennes specialområden hör familjeterapi och krisstöd och hon möter ofta barn med olika typer av problem.

Sanna började arbeta som finskspråkig lots i Haninge kommun år 2011.

- Jag minns egentligen inte vad som fick mig att ta det beslutet men jag ser det som något väldigt positivt. Det är definitivt inte betungande och innebär ingen extra arbetsbörda.

Vill du bli lots?

Kan du finska och känner att du skulle vilja hjälpa kommuninvånare med finska som modersmål att hitta information inom ditt arbetsområde? Kontakta minoritetssamordnare Sanna Rantamäki på 08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se.

LUE SUOMALAISIA LEHTIÄ

Kunnan kirjastoissa voit seurata suomalaisia uutis- ja aikakauslehtiä:

Handen:

Apu, ET-lehti, Helsingin Sanomat, Kaksplus, Kodin kuvalehti, Ruotsin suomalainen, Suomen kuvalehti, Suomen Uutisviikko ja Tieteen kuvalehti

Brandbergen ja Västerhaninge:

Kotiliesi, Ruotsin suomalainen ja Suomen Uutisviikko.

SEURAA, MITÄ KUNNASSA TAPAHTUU

Haningen kunnan suomenkielinen verkkosivusto löytyy osoitteesta haninge.se/suomeksi

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER

Toimitus / Redaktion:

Martin von Pfaler, suomenkielinen verkkotoimittaja / finskspråkig webbredaktör,
070-577 56 61, martin.vonpfaler@haninge.se
Sanna Rantamäki, vähemmistökoordinoija / minoritetssamordnare,
08-606 88 73, sanna.rantamaki@haninge.se

Vastaava julkaisija / Ansvarig utgivare:

Anna Berglund, tiedotuspäällikkö / kommunikationschef,
08-606 79 67, anna.berglund@haninge.se

Etusivun kuvat / Bilder på framsidan: Klättrande flicka: Mostphotos.

Erik Adell Hellström och Lennart Rohdin diskuterar samt körsbärsblommor: Martin von Pfaler.

Haninge
kommun